

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania T. S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanego L. spółki z o.o. w W. oraz ubezpieczonych: J. K.,
M.G., M. K.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 14 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa 1511/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz odwołującej się kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2021 r., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 listopada 2018 r. i poprzedzające go decyzje organu rentowego, stwierdzając, że ubezpieczone J. K., M. G. oraz M.K., podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę we wskazanych okresach.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, mimo formalnie zawartej przez płatnika składek z zainteresowaną L. Spółką z o.o. (dalej jako Spółka) umowy z dnia 26

maja 2014 r. „o świadczenie usług dziennikarskich, grafiki komputerowej, montażu materiałów telewizyjnych i charakteryzacji wraz z przejęciem pracowników i współpracowników T.”, nie doszło do skutecznego przejęcia pracowników płatnika składek (w tym ubezpieczonych) przez nowego pracodawcę w trybie art. 23¹ k.p. Nie można uznać, aby przedmiotem przejęcia była istniejąca w dotychczasowych strukturach byłego pracodawcy wyodrębniona jednostka gospodarcza w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b Dyrektywy Rady 2001/23/WE z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów, stanowiąca część zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ k.p., której przejęcie pozwoliłoby nowemu pracodawcy na prowadzenie identycznej lub analogicznej działalności (tj. produkcji treści na potrzeby emisji programów telewizyjnych). Przejęcie samych zadań i wykonujących je pracowników, bez przejęcia kadry kierowniczej dokonującej oceny prawidłowości wykonywania zadań, jest nieskuteczne z punktu widzenia art. 23¹ k.p. Samo sporządzenie przez nowy podmiot umów na piśmie, wypłata wynagrodzeń czy składanie zgłoszeń i deklaracji nie może prowadzić do uznania, że doszło do faktycznego przejęcia zakładu pracy lub jego części. Stąd ubezpieczone, choć formalnie były od dnia 1 lipca 2014 r. zatrudnione przez Spółkę L. (na mocy umowy z dnia 26 maja 2014 r.), to w rzeczywistości nadal pozostawały w zatrudnieniu u płatnika składek.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy zaskarżając ten wyrok w zakresie ograniczenia okresów podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w T. S.A. wobec: J. K. do 31 marca 2015 r., M. K. do 31 marca 2015 r., M. G. do 31 lipca 2015 r.

Zdaniem skarżącego, skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ „rozwiązanie umowy o pracę przez podmiot trzeci (L.- podmiot który w sposób pozorny „przejął” część zakładu pracy) niezwiązany żadnym węzłem prawnym z T. S.A. i ubezpieczonymi nie może być uznane za wystarczającą przesłankę do przyjęcia, że stosunek pracy zawarty z T. S.A. ustał z uwagi na fakt, iż samo świadectwo pracy wskazujące na datę rozwiązania stosunku pracy nie jest jednostronną czynnością pracodawcy wskazującą na zamiar rozwiązania umowy,

tylko oświadczeniem wiedzy pracodawcy, który sporządzając świadectwo pracy pozostaje w słusznym bądź mylnym przeświadczeniu, że dany stosunek pracy uległ rozwiązaniu”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną płatnik składek wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

W świetle utrwalonego orzecznictwa przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., na którą powołał się skarżący we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, LEX nr 2375942; z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, LEX nr 1215153; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531 i orzeczenia tam powołane). Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane. O ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; z dnia 15 maja 2018 r., II CSK 2/2018, LEX nr 2497594). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z

dnia 3 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578). Oczywiste naruszenie prawa powinno być zatem rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2021 r., I PSK 11/21, LEX nr 31060160). Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343; z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, LEX nr 1844092 oraz powołane tam orzeczenia).

Skarżący nie spełnił jednak opisanych wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej przede wszystkim dlatego, że nie wskazał żadnego przepisu, który w jego ocenie miał być przez Sąd Apelacyjny naruszony w sposób oczywisty, a więc mający walor naruszenia kwalifikowanego, widocznego na „pierwszy rzut oka”, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jak zaznaczono powyżej, o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., II UK 277/17, LEX nr 2490632). Wymogu tego nie spełnia także odwołanie się przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania do wyroków Sądu Najwyższego, które zapadały w odmiennych stanach faktycznych niż w niniejszej sprawie.

Niezależnie od powyższego nadmienić trzeba, że wraz z nawiązaniem współpracy z płatnikiem składek przez jego dotychczasowych pracowników - do czego nawiązuje w uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji oraz płatnik składek w odpowiedzi na skargę kasacyjną - mogło potencjalnie dojść do ustania stosunku pracy w sposób dorozumiany (art. 60 k.c.).

Jakkolwiek rację ma skarżący zarzucając, że Spółka L. (podmiot, który – jak ustalono – w sposób pozorny „przejął” część zakładu pracy) nie mogła samodzielnie skutecznie rozwiązać umów o pracę, zawartych przez ubezpieczone z płatnikiem składek, ale mogły tego dokonać same strony tych umów o pracę, zmieniając w drodze dorozumianego porozumienia formę zatrudnienia z umowy o pracę na współpracę w ramach działalności gospodarczej. Czym innym jest natomiast kwestia, czy tego typu porozumieniu nie sprzeciwia się regulacja z art. 22 § 1¹ i 1² k.p. Zagadnienia dotyczącego tej problematyki skarżący nie przedstawił jednak w skardze kasacyjnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]